

kaikkeaa sattuu

TOIMITTANEET

ILARI HETEMÄKI · PAULIINA RAENTO · HANNU SARIOLA · TUOMAS SEPPÄ

GAUDEAMUS

Julkaistu yhteistyössä Tieteellisten seurain valtuuskunnan kanssa

Copyright © 2015 Tekijät ja Gaudeamus Helsinki University Press

Gaudeamus Oy
HYY Yhtymä
www.gaudeamus.fi

Kannen kuva-aihe: Camilla Pentti
Takakannen kuva (neitoperhonen): Tari Haahtela
Kansi: Jukka Aalto / Armadillo Graphics

Sisäsivujen piirrokset: Pertti Jarla

KL: 30, 16.8

UDK: 3, 001

ISBN: 978-952-495-349-8

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2015

Sisällys

	I TIEDE JA LUONTO
<i>Petri Ylikoski</i>	13 Mitä sattuma on
<i>Tapio Markkanen</i>	28 Sattuman lyhyt askel avaruuteen
<i>Heikki Järvinen</i>	49 Sään ennustamisen arpapeli
<i>Pekka Pamilo</i>	63 Geenit ja päämäärätön evoluutio
	II IHMINEN JA ELÄMÄ
<i>Anna Rotkirch</i>	83 Jollei minulla olisi sinua, olisi varmaan joku toinen
<i>Tuukka Tammi</i>	96 Addiktiot ja sattuma
<i>Jorma Sipilä</i>	109 Elämän arvaamattomuus
	III HISTORIA JA YHTEISKUNTA
<i>Pekka Valtonen</i>	131 Sattumalta löydetty maailma
<i>Henrik Meinander</i>	147 Oliko Suomen valtion synty sattuma?
<i>Mia Korpiola</i>	163 Rahasta pelaaminen – onnen kauppaa ja sääntelyä
<i>Jussi Simpura</i>	180 Sattuman hallinta yhteiskunnassa
<i>Juhana Vartiainen</i>	199 Miksi taloutta ei voi ennustaa mutta päätöksiä pitää tehdä
	IV LUOVUUS JA KIELI
<i>Katja Valli</i>	223 Unet – sattumalta syntyneitä vai suunniteltuja simulaatioita?
<i>Anne Mäntynen</i>	239 ”Sattumalta ymmärsin, mitä hän sanoi”
<i>Heidi Paavilainen</i>	254 Sisustuksen kaoottisuus
<i>Vesa Haapala</i>	266 Kirjailijan inspiraatio
	V MITÄ SATTUMASTA JÄÄ JÄLJELLE
<i>Markku Wilenius</i>	289 Epävarmuuden maailmassa tulevaisuus on luotava itse

KAINALOJUTUT

Ilkka Niiniluoto: Tahdon vapaus, 26

Tapio Markkanen: Onko maailmankaikkeus sattuma? 44

Martti Nissinen: Jumala sattuman kesyttäjänä, 47

Hannele Korhonen: Ilmastonmuokkaus, 61

Johanna Mappes: Perhosten silmätäplät: valintaa vai sattumaa? 79

Timo Partonen: Rakastuminen ja sattuma, 94

Liisa Keltikangas-Järvinen: Temperamentti ja tiede, 105

Annikka Kalliokoski: Parantavatko lääkkeet sattumalta? 107

Katriina Järvinen: Tasan ei käy onnenlahjat, 124

Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen: Sotalapsen paikka, 126

Markku Jokisipilä: Suur-Suomi kylmän sodan etuvartiona, 159

Oula Silvennoinen: Kuinka sotarikolliseksi tullaan, 161

Jussi Palomäki: Pokeri, tunteet ja taito, 178

Sakari Siltala: Metsäyhtiöiden afäärit 2000-luvun taitteessa, 216

Pasi Heikkurinen: Heikko vai vahva kestävyys? 219

Nils Sandman: Painajaiset, 237

Markku Haakana: Puhuvalle sattuu, 252

Lauri Järvilehto: Intuitio – taito ja luovuus, 285

TEKIJÄT, 307

TIETEEN PÄIVIEN JULKAISUJA, 309